

ANTWOORDEN VAN DE EUROPESE COMMISSIE

OP HET SPECIAAL VERSLAG VAN DE
EUROPESE REKENKAMER

Leader en vanuit de gemeenschap geleide lokale ontwikkeling

Plaatselijke betrokkenheid bevorderd, maar
weinig bewijs dat de projecten extra voordelen
hebben opgeleverd

Inhoud

SAMENVATTING (paragrafen I-XI)	2
INLEIDING (paragrafen 1-18).....	4
REIKWIJDTE EN AANPAK VAN DE CONTROLE (paragrafen 19-23)	4
OPMERKINGEN (paragrafen 24-75).....	4
CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN (paragraaf 76-84).....	7
Aanbeveling 1 — Voer een uitgebreide evaluatie uit van de kosten en baten van Leader.....	8
Aanbeveling 2 — Voer een beoordeling uit van de aanpak van vanuit de gemeenschap geleide lokale ontwikkeling	9

Dit document bevat, overeenkomstig artikel 259 van het [Financieel Reglement](#), de antwoorden van de Europese Commissie op door de Europese Rekenkamer in een speciaal verslag gemaakte opmerkingen en zal samen met het speciaal verslag worden gepubliceerd.

SAMENVATTING (paragrafen I-XI)

Gezamenlijk antwoord van de Commissie op de samenvatting:

De Leader¹-methode is in de dertig jaar sinds haar invoering relevant gebleken en is dat nog altijd. De toegevoegde waarde van Leader vloeit voort uit de volledige toepassing van de methode² en komt tot uiting in aantoonbare voordelen op het gebied van lokaal bestuur, verbeterd sociaal kapitaal en betere resultaten van Leader-projecten in vergelijking met de resultaten die niet in het kader van Leader worden geleverd.

Momenteel bestaat het Leader-netwerk uit 2 800 plaatselijke actiegroepen in de Europese Unie en daarbuiten³. Bij dat netwerk zijn tienduizenden leden van lokale actiegroepen betrokken: lokale overheden, maatschappelijke en economische verenigingen, plattelandsbedrijven en burgers. Het netwerk dekt het grootste deel van het Europese platteland en draagt een positief beeld van de EU uit.

De aanzienlijke investeringen van de EU in menselijk en maatschappelijk kapitaal via de oprichting en werking van de plaatselijke actiegroepen en het netwerk zijn het bewijs van de blijvende inzet van de Commissie voor een steeds grotere lokale daadkracht en democratische participatie in de EU.

De financiering die wordt toegewezen aan de werking van de plaatselijke actiegroepen, is dus veel ruimer dan “de administratiekosten”, aangezien zij ook onschatbare investeringen in mensen, dynamisering en collectief leren in plattelandsgebieden mogelijk maken. Die immateriële voordelen omvatten ook de waardevolle PR-activiteiten die Leader heeft verricht door de financiering van plattelandsontwikkeling in lokale plattelandsgemeenschappen te bevorderen en door communicatie met vele plattelandsbewoners van wie de levenskwaliteit door Leader is verbeterd.

Dankzij de participatieve wijze waarop de strategie wordt beheerd, neemt ook het sociaal en menselijk kapitaal op lokaal niveau toe. Daar is informatie-uitwisseling voor nodig, het bouwt vertrouwen op, versterkt de betrekkingen, versterkt de positie van lokale belanghebbenden en vergroot de capaciteiten van mensen via opleiding, onderhandelingen en netwerken.

Sinds het begin worden Leader-gemeenschappen aangemoedigd om zich aan te passen en te leren. De Commissie heeft geïnvesteerd in de nationale en regionale Leader-netwerken en in netwerkvorming op Europees niveau. Dat draagt bij tot het opbouwen van veerkracht en het

¹ Het acroniem “Leader” komt uit het Frans: “Liaison Entre Actions de Développement de l’Économie Rurale” (Samenwerking voor plattelandsontwikkeling). De Leader-methode zorgt ervoor dat plaatselijke actiegroepen die bestaan uit publieke en private sociale en economische actoren, hun strategieën op lokaal territoriaal niveau opstellen en uitvoeren, innovatie op lokaal niveau faciliteren, samenwerken met andere gebieden en netwerken.

² De toegevoegde waarde van Leader vloeit voort uit de volledige toepassing van de Leader-methode (richtsnoeren: Evaluatie van Leader/CLLD, EU-evaluatienetwerk voor plattelandsontwikkeling (2017), blz. 21.) Ook dynamiseren en ondersteunen van capaciteitsopbouw is van cruciaal belang voor de resultaten. Dat is bevestigd in een recente studie ter ondersteuning van de evaluatie van het effect van Leader op evenwichtige territoriale ontwikkeling (2022). (https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy/cmef/rural-areas/evaluation-support-study-impact-leader-balanced-territorial-development_en)

³ De Leader-aanpak wordt ook toegepast in sommige landen buiten de EU, zoals Turkije, Servië, Noord-Macedonië en Moldavië.

inspelen op kernprioriteiten van de Commissie⁴, zoals het herstel na COVID, sociale inclusie en digitale transformatie.

Doordat de gebeurtenissen de voorbije jaren elkaar snel opvolgen en er nog niet altijd diepgaande analyses zijn uitgevoerd, zal de Commissie meer doen om aan te tonen dat Leader bijdraagt tot het maatschappelijk kapitaal en het lokaal bestuur, met inbegrip van de netwerkeffecten. De Commissie zal het begrip en de methoden voor de weergave van die immateriële voordelen vergemakkelijken en de lidstaten aanmoedigen om dat ook te doen.

De EU investeert in de kwaliteit van lokale ontwikkelingsstrategieën door de opstelling ervan te ondersteunen, door opleiding en andere activiteiten van toekomstige plaatselijke actiegroepen. De lidstaten organiseren de kwaliteitsbeoordeling van de strategieën aan de hand van duidelijke criteria. Daardoor kunnen veel gebieden participeren en groeien, waaronder gebieden die van een lagere basis van sociaal kapitaal vertrekken.

Leader heeft niet alleen betrekking op economische, maar ook op sociale en ecologische duurzaamheid en is daarom van belang voor alle plattelandsgebieden in de EU.

De door Leader ondersteunde projecten zijn gebaseerd op de lokale ontwikkelingsstrategieën waarover de lokale belanghebbenden gezamenlijk hebben onderhandeld. De betere kwaliteit of resultaten van Leader-projecten kunnen tot uiting komen op verschillende wijzen die rechtstreeks voortvloeien uit de Leader-methode, zoals: innovatie op lokaal niveau, nabijheid en actief dynamiseren om deelnemers te betrekken die anders niet zouden deelnemen, meer duurzaamheid, valorisatie van unieke territoriale rijkdommen waaronder creatieve en traditionele sectoren, ondersteuning van de lokale identiteit, dienstverlening aan de gemeenschap, koppeling van projecten en deelnemers en andere aspecten. Sommige projecten hebben betrekking op lokale basisbehoeften (vooral in gemeenten met een zwakke belastinggrondslag), die vaak een voorwaarde zijn voor andere ontwikkelingen en die zonder Leader vertraging zouden oplopen of eenvoudigweg niet zouden worden vervuld. De Commissie zal de lidstaten aanmoedigen om de subsidiabiliteit van Leader-interventies toe te spitsen op gebieden waar de toepassing van de Leader-aanpak een grotere toegevoegde waarde zou hebben, terwijl er toch voldoende ruimte wordt gelaten voor bottom-up-besluiten om in te spelen op de lokale behoeften en keuzes.

Daarnaast zou het vergelijken van Leader-resultaten met andere financieringsmodellen een complexe taak zijn, met een passende waardering van de immateriële bijdragen van Leader enerzijds en de risico's en kosten van de andere financieringsregelingen anderzijds.

Bovendien moedigt de Commissie de lidstaten aan om het uitvoeringsmechanisme te herzien en met name overlapping van de functies van plaatselijke actiegroepen en bijbehorende instanties te voorkomen, de administratieve lasten te verminderen door vereenvoudigde kostenopties te gebruiken en gratis middelen voor meer dynamisering en capaciteitsopbouw.

De Commissie zal met de lidstaten blijven samenwerken om een betere toepassing van de Leader-methode door alle plaatselijke actiegroepen te bevorderen en de toegevoegde waarde ervan aan te tonen. De opmerkingen van de Rekenkamer zijn een nuttige stap in die richting.

De Commissie aanvaardt de eerste aanbeveling betreffende de kosten-batenanalyse van Leader ten dele en aanvaardt de tweede aanbeveling betreffende de beoordeling van de CLLD-aanpak volledig.

⁴ Mededeling: De Europese Green Deal (COM(2019) 640 final); Mededeling: Een "van boer tot bord"-strategie (COM(2020) 381 final); Mededeling: EU-biodiversiteitsstrategie voor 2030 (COM(2020) 380 final); https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/economy-works-people/jobs-growth-and-investment/european-pillar-social-rights_en https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/economy-works-people/jobs-growth-and-investment/european-pillar-social-rights_en

INLEIDING (paragrafen 1-18)

Gezamenlijk antwoord van de Commissie op de paragrafen 1 tot en met 16:

Lokale actiegroepen bieden een rechtstreekse waarde voor lokale gemeenschappen. Hun opdracht bestaat uit dynamisering van de strategie voor vanuit de gemeenschap geleide lokale ontwikkeling teneinde uitwisseling tussen belanghebbenden te vereenvoudigen om informatie te verstrekken en de strategie te propageren en om potentiële begunstigden te ondersteunen met het doel concrete acties te ontwikkelen en aanvragen voor te bereiden. Dat gaat veel verder dan wat kan worden beschouwd als “administratieve kosten”, waarvan het plafond van 25 %, zoals bepaald in artikel 35, lid 1, punt e), van Verordening (EU) nr. 1303/2013, ook die activiteiten omvat.

De lidstaten kunnen aanvullende richtsnoeren over de inclusiviteit van de partnerschappen verstrekken en de Commissie zal hen aanmoedigen ervoor te zorgen dat de partnerschappen van lokale actiegroepen inclusief zijn en dat met name jongeren, vrouwen en kansarme groepen deel uitmaken van de besluitvormingsinstanties.

Leader heeft niet alleen betrekking op economische, maar ook op sociale en ecologische duurzaamheid en is daarom van belang voor alle plattelandsgebieden in de EU. De behoeften aan sociale inclusie en aan aanpassingsvermogen op het vlak van milieu en klimaat zijn niet beperkt tot gebieden met zwakke economische prestaties.

Dat de lidstaten de Leader-aanpak waarderen, blijkt uit de aanzienlijke toewijzing van middelen, die ruim boven het wettelijke minimum voor het Elfpo en de vrijwillige opname in het kader van andere ESI-fondsen ligt. De Leader-maatregel voor plattelandsontwikkelingsprogramma's van de EU-27 in de periode 2014-2022 bedraagt 6,4 %.

Dankzij de participatieve wijze waarop de strategie wordt beheerd, neemt bovendien het sociaal en menselijk kapitaal op lokaal niveau toe. Daarvoor is informatie-uitwisseling nodig; het bouwt vertrouwen op, versterkt de betrekkingen, versterkt de positie van lokale belanghebbenden en vergroot de capaciteiten van mensen via opleiding, onderhandelingen en netwerken.

REIKWIJDTE EN AANPAK VAN DE CONTROLE (paragrafen 19-23)

Geen antwoorden van de Commissie.

OPMERKINGEN (paragrafen 24-75)

Gezamenlijk antwoord van de Commissie op de paragrafen 24 tot en met 30:

De Commissie is van mening dat lokale actiegroepen veel meer doen dan louter lokale betrokkenheid faciliteren en dat de financiering van hun werking de EU-investeringen in menselijk en sociaal kapitaal in plattelandsgebieden weerspiegelt, zij het dat de goedkeuringsprocedures traag verlopen.

Het plafond van 25 %⁵ voor exploitatiekosten van lokale actiegroepen omvat uitdrukkelijk het dynamiseren van het grondgebied, het faciliteren van uitwisselingen tussen belanghebbenden, voorlichting, promotie en ondersteuning van potentiële aanvragers voor de ontwikkeling van activiteiten, alsmede het beheer, de monitoring en de evaluatie van de plaatselijke ontwikkelingsstrategieën.

Gezamenlijk antwoord van de Commissie op de paragrafen 31 tot en met 37:

De EU verleent aanzienlijke steun voor de opstelling van de plaatselijke ontwikkelingsstrategieën om de kwaliteit ervan te waarborgen. Die steun omvat opleiding, ondersteuning door deskundigen, raadpleging van belanghebbenden. Bovendien sturen de lidstaten het proces aan de hand van methodologische richtsnoeren en andere middelen.

De Commissie is van mening dat alle voor uitvoering geselecteerde lokale ontwikkelingsstrategieën aan kwaliteitsnormen moeten voldoen. De verplichting voor de lidstaten om kwaliteitscriteria voor de selectie van de lokale ontwikkelingsstrategieën op te stellen, is vastgelegd in de wetgeving.

Het opstellen van kwaliteitscriteria voor de selectie van de lokale ontwikkelingsstrategieën betekent echter niet noodzakelijkerwijze dat er altijd strategieën verworpen zouden moeten worden. Dat hangt af van de situatie per lidstaat. Er is behoefte aan “inclusiviteit” om verschillende plattelandsgebieden in staat te stellen te groeien in termen van sociaal kapitaal, en netwerken uit te bouwen.

Hoewel alle lokale ontwikkelingsstrategieën werden beoordeeld, hebben sommige lidstaten, zoals Roemenië, geen systeem opgezet om een minimaal kwaliteitsniveau te waarborgen. Slowakije en Griekenland gebruikten een systeem van transparante criteria met een minimumscore als gemeenschappelijke kwaliteitsnorm. Tjechië stelde een aantal transparante verplichte criteria vast voor alle strategieën, en de lokale actiegroepen kregen de kans om hun ingediende strategieën te verbeteren vóór de selectie.

Gezamenlijk antwoord van de Commissie op de paragrafen 45 tot en met 53:

De Commissie heeft de lidstaten aangemoedigd en zal hen blijven aanmoedigen om de subsidiabiliteit van de Leader-interventie toe te spitsen op gebieden waar Leader toegevoegde waarde biedt in de strategische GLB-plannen voor de periode 2023-2027, met behoud van de nodige flexibiliteit voor bottom-up-benaderingen die tegemoetkomen aan de lokale behoeften.

Daartoe zal de Commissie het toezicht versterken en de methodologie verbeteren om de bijdrage van Leader aan het sociaal kapitaal en het lokaal bestuur aan te tonen. Aan de lidstaten wordt een reeks relevante monitoringindicatoren voorgesteld, waarbij een evenwicht wordt gevonden tussen de relevantie en het gemak van de gegevensverzameling.

De Commissie is zich bewust van de administratieve last van lokale actiegroepen en geeft de lidstaten advies voor de zorgvuldige afstemming van hun uitvoeringssystemen op de kerntaken van lokale actiegroepen⁶, de verduidelijking van verantwoordelijkheden en het vermijden van dubbel

⁵ In artikel 35 van Verordening (EU) nr. 1303/2013 is duidelijk bepaald dat het maximum van 25 % betrekking heeft op: het beheer en de dynamiseren van de lokale ontwikkelingsstrategie alsmede uitwisselingen tussen de belanghebbenden, voorlichting en ondersteuning van potentiële aanvragers bij de voorbereiding van hun activiteiten.

⁶ De exclusieve kerntaken van lokale actiegroepen zijn opgenomen in artikel 33, lid 1, van Verordening (EU) 1060/2021.

werk. Ook het gebruik van vereenvoudigde kostenopties wordt op ruime schaal aangemoedigd. Dat moet lokale actiegroepen een kans geven om middelen vrij te maken voor meer dynamisering en capaciteitsopbouw.

Sommige werkzaamheden worden verricht via het Europees netwerk voor plattelandsontwikkeling (ENPO).

De Commissie heeft via de evaluatiehelpdesk richtsnoeren ontwikkeld, workshops georganiseerd op EU-niveau en in de lidstaten, en verspreidingsactiviteiten verricht om het toezicht op en de evaluatie van Leader en de gegevensverzameling te verbeteren. De Commissie en de evaluatiehelpdesk hebben zich daartoe uitgebreid over de evaluatie van Leader gebogen en hebben de lidstaten aangemoedigd om de evaluatie van Leader te verbeteren.

Volgens de recentste gegevens uit de jaarlijkse uitvoeringsrapporten hebben verscheidene lidstaten Leader geëvalueerd. Er zijn 85 voltooide evaluaties die zich toespitsen op Leader/CLLD.

Wat betreft de toekomstige evaluatie van het effect van Leader op evenwichtige territoriale ontwikkeling, beklemtoont de Commissie dat de beginselen van betere regelgeving zullen worden gevolgd en de vijf evaluatiecriteria in aanmerking zullen worden genomen⁷. Het beoordeelde evaluatiecriterium is derhalve de meerwaarde van de EU, niet de toegevoegde waarde van Leader. Bij de meerwaarde van de EU wordt de vraag gesteld waarom en of een bepaald beleid (Leader) op EU-niveau betere resultaten oplevert dan op andere bestuursniveaus (nationaal, regionaal), en niet of de Leader-methode betere resultaten oplevert ten opzichte van resultaten die niet in het kader van Leader worden bereikt (bv. in vergelijking met steun via een klassieke top-down-maatregel voor plattelandsontwikkeling).

Bovendien wijst de Commissie erop dat Leader-meerwaarde niet verplicht is, maar een aanbevolen aanpak voor de beoordeling van Leader in het kader van het evaluatieproces.

Gezamenlijk antwoord van de Commissie op de paragrafen 54 tot en met 56:

De Commissie is van mening dat veel door de Rekenkamer beoordeelde projecten extra voordelen voor lokale gemeenschappen konden opleveren die rechtstreeks verband houden met de Leader-methode. Dat kan worden geïllustreerd door bijvoorbeeld innovatie op lokaal niveau, samenwerking tussen actoren, valorisatie van unieke territoriale troeven, versterking van de identiteit van de gemeenschap, ondersteuning van creatieve of traditionele handel of de verlening van in het gebied noodzakelijke diensten. De diversiteit van de reikwijdte en rijkdom van lokale betrokkenheid in vele, meestal kleinere projecten blijkt ook uit de door de Rekenkamer geanalyseerde projecten in bijlage III.

Gezamenlijk antwoord van de Commissie op de paragrafen 57 tot en met 58:

Als projecten afzonderlijk worden bekeken, kan dat het totaalbeeld vertroebelen. Sommige strategieën omvatten projecten die veeleer aan “basisbehoeften” voldoen maar die belangrijk zijn voor de algemene strategie; zonder Leader-financiering zou niet of pas veel later in die basisbehoeften worden voorzien.

Gezamenlijk antwoord van de Commissie op de paragrafen 61 tot en met 63:

⁷ De vijf evaluatiecriteria zijn: effectiviteit, efficiëntie, relevantie, coherentie en EU-meerwaarde.

Hoewel het aspect van plaatselijk bestuur en sociaal kapitaal moeilijk te beoordelen kan zijn (een hulpbronnenintensief en grotendeels kwalitatief proces), kunnen sommige methoden worden aangepast en gebruikt. De Commissie zal hier meer werk van maken in het kader van EU-netwerken en evaluaties.

Hoewel de beoordeling van de verbetering van sociaal kapitaal complex zou kunnen zijn, is er consensus over het feit dat sociaal kapitaal een belangrijke groeifactor is, die bijdraagt tot lagere transactiekosten, betere contractversterking, het nemen van risico's, innovatie, collectief leren en sociale aanpassing. Dat verklaart waarom veel lidstaten Leader gebruiken om een aantal maatschappelijke uitdagingen aan te pakken zoals sociale inclusie en, recenter, het herstel na COVID.

De Commissie steunt ook H2020-projecten om methoden te ontwikkelen voor een betere beoordeling van maatschappelijke aspecten. Projecten zoals SIMRA, IMAJINE of MATILDE zijn gericht op het ontwikkelen van oplossingen die kunnen worden toegepast voor de monitoring en evaluatie van maatschappelijke aspecten en lokale ontwikkeling in plattelandsgebieden die kunnen worden gebruikt bij de beoordeling van de meerwaarde van Leader. Die middelen zijn ook opgenomen in de kennisbank van de evaluatiehulpdesk om de lidstaten en de deskundigen te helpen nuttige instrumenten voor de beoordeling van Leader te vinden.

Om de lidstaten en de beoordelaars informatie te verstrekken over het potentieel van dergelijke te beoordelen projecten, heeft de Commissie via de evaluatiehulpdesk een "kennisbank" ontwikkeld waarin die projecten zijn geanalyseerd, om uit te leggen hoe hun resultaten nuttig kunnen zijn voor de evaluatie van het GLB, met inbegrip van sociaal-economische aspecten en lokale ontwikkeling.

Op basis van de lessen die zijn getrokken uit de synthese van het jaarlijkse uitvoeringsrapport, heeft de Commissie via de evaluatiehulpdesk ook gewerkt aan een betere kwantificering van de Leader-bijdrage met het oog op de evaluatie achteraf van de huidige programma's voor plattelandsontwikkeling.

Gezamenlijk antwoord van de Commissie op de paragrafen 64 tot en met 75:

Overeenkomstig artikel 10 van Verordening (EU) nr. 1303/2013 (verordening gemeenschappelijke bepalingen 2014-2020, GB-verordening) voorziet het gemeenschappelijk strategisch kader in strategische richtsnoeren. Dat kader mag niettemin geen verdere verplichtingen aan de lidstaten opleggen, maar moet de programmering vergemakkelijken.

Wat betreft de coördinatie tussen de verantwoordelijke instanties van de lidstaten, kan de gestructureerde samenwerking in het kader van een door meerdere fondsen gefinancierde CLLD-strategie een positief verschil maken (wat betreft toegang tot financiering, deskundigheid uit een andere sector, middelen) in vergelijking met situaties zonder gezamenlijke strategie; zo kan de toegang tot ondersteunende programma's op verschillende bestuursniveaus een uitdaging vormen.

CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN (paragraaf 76-84)

Antwoorden van de Commissie:

78. Het plafond van 25 % dekt het beheer van de strategieën, dynamisering, uitwisselingen tussen belanghebbenden en bijstand aan potentiële aanvragers bij de ontwikkeling van hun activiteiten.

Bovendien maakt het participatieve karakter van het beheer van de strategie in combinatie met de klemtoon op leren en netwerken de lokale bevolking daadkrachtiger en kan dat worden beschouwd als een investering in lokale gemeenschappen.

79. De kwaliteit van lokale ontwikkelingsstrategieën wordt gewaarborgd door een aantal mechanismen, zoals: ondersteuning bij de opstelling en selectiecriteria (kwaliteitsbeoordeling). De EU verstrekt financiële steun voor de opstelling van strategieën voor lokale ontwikkeling op basis van de kwaliteit. Elke strategie wordt vóór de selectie beoordeeld. Er is ook reden om gebieden te betrekken waarvan het startniveau (in termen van sociaal kapitaal) lager is, zodat zij niet aan hun lot worden overgelaten.

80. De Commissie erkent dat er een afweging kan worden gemaakt tussen de kwaliteiten en het administratief gemak van een project. De kwaliteit van een project komt tot uiting in uiteenlopende kenmerken, die zowel door de projectpromotor moeten worden aangetoond als door het administratieve systeem moeten worden gecontroleerd, gemonitord en geëvalueerd.

81. De Commissie zal de lidstaten blijven aanmoedigen om ervoor te zorgen dat de partnerschappen van lokale actiegroepen inclusief zijn en dat met name jongeren, vrouwen en kansarme groepen deel uitmaken van de besluitvormingsinstanties. Dat zal ook worden gemonitord.

82. De Commissie zal samen met de lidstaten werk maken van een betere beoordeling en een beter bewijs van de meerwaarde van de Leader-aanpak voor sociaal kapitaal en plaatselijk bestuur. Dat zal gebeuren via monitoring, evaluatiemethoden en netwerken op EU-niveau.

83. Veel projecten werden geschraagd door dynamisering, samenwerking tussen lokale partners, innovatie op lokaal niveau of gebruik van endogene lokale middelen, wat als meerwaarde van de Leader-aanpak kan worden beschouwd.

84. De gestructureerde samenwerking in het kader van een door meerdere fondsen gefinancierde CLLD-strategie kan een positief verschil maken (wat betreft toegang tot financiering, deskundigheid uit een andere sector, middelen) in vergelijking met situaties zonder gezamenlijke strategie; zo kan de toegang tot ondersteunende programma's op verschillende bestuursniveaus een uitdaging vormen.

Aanbeveling 1 — Voer een uitgebreide evaluatie uit van de kosten en baten van Leader

De Commissie aanvaardt de aanbeveling ten dele.

1.A De Commissie aanvaardt aanbeveling 1a.

1.B De Commissie aanvaardt aanbeveling 1b.

1.C De Commissie aanvaardt aanbeveling 1c ten dele.

Wat Leader in het kader van het GLB betreft, is de Commissie bereid haar vermogen voor de beoordeling van de inclusiviteit van besluitvormende instanties te ontwikkelen en bereidt zij een uitvoeringshandeling voor waarin de lidstaten wordt verzocht verslag uit te brengen over de leeftijd en het geslacht van de leden.

De Commissie is het echter niet eens met de verwijzing naar andere doelgroepen, omdat die analyse een kritiek probleem kan vormen op het gebied van de bescherming van persoonsgegevens en het verzamelen van gegevens.

Bovendien aanvaardt de Commissie de termijn van 2023 niet. Als de rechtshandeling wordt aangenomen, zullen de gegevens in 2026 beschikbaar zijn.

1.D De Commissie aanvaardt aanbeveling 1d.

1.E De Commissie aanvaardt aanbeveling 1e ten dele.

Zij zal deze aanbeveling volgen in de mate van het mogelijke, rekening houdend met de beperkingen op het gebied van gegevensverzameling en de verschillen tussen de lidstaten op het vlak van wat wordt gedefinieerd als een wettelijke taak.

Aanbeveling 2 — Voer een beoordeling uit van de aanpak van vanuit de gemeenschap geleide lokale ontwikkeling

De Commissie aanvaardt de aanbeveling.